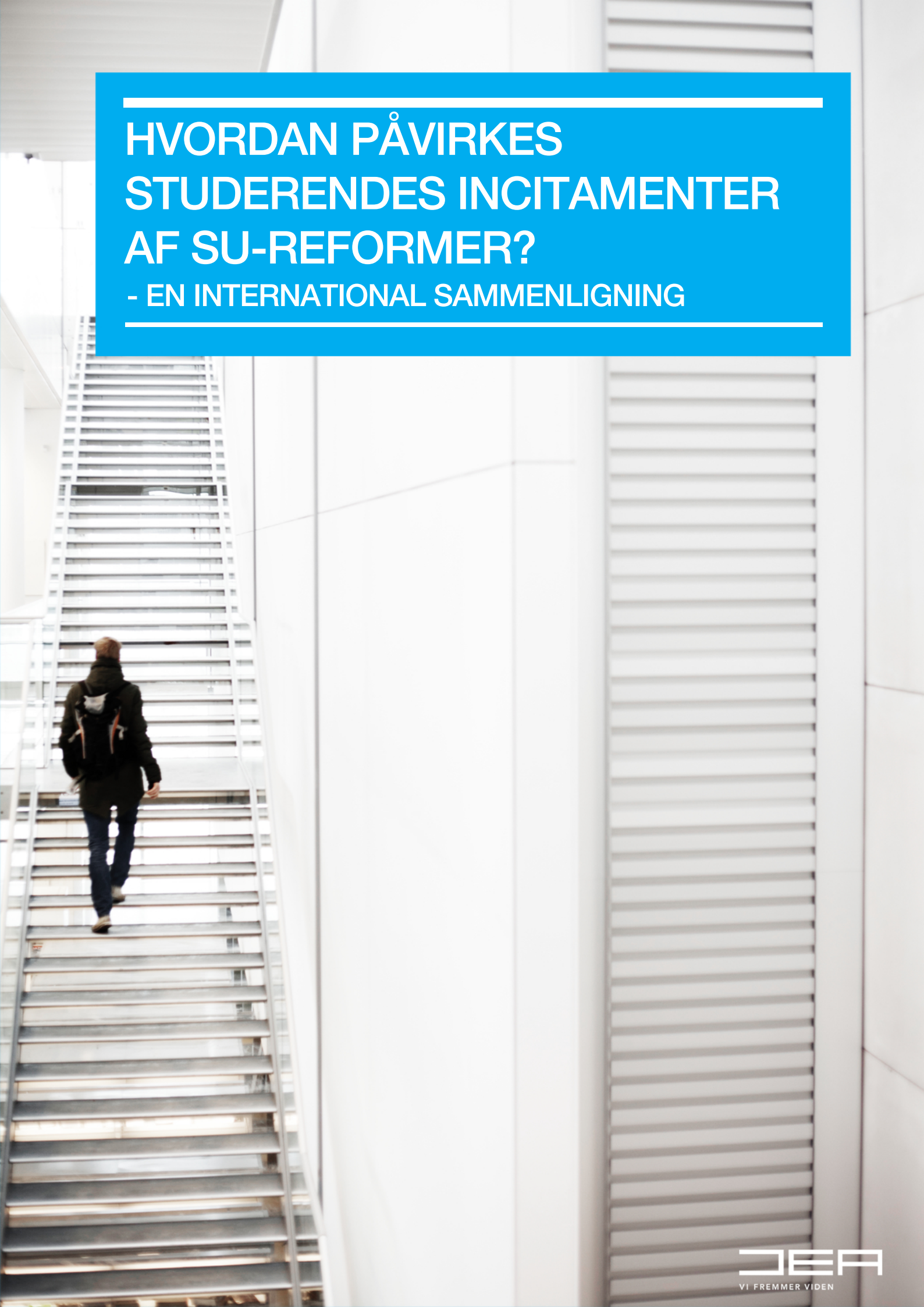

HVORDAN PÅVIRKES STUDERENDES INCITAMENTER AF SU-REFORMER?

- EN INTERNATIONAL SAMMENLIGNING

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund, resumé og konklusioner	2
2. Empiriske erfaringer	2
2.1 Øget SU	2
Optag	4
Frafald	4
Studieindsats	5
Studievalg	6
2.2 Færre SU-klip	6
Studietid	7
Frafald	8
Studieindsats	8
Studieskift	9
2.3 Øget adgang til SU-lån	9
3. Perspektivering i forhold til en kommende SU-reform	10
4. BILAG: Beskrivelse af det nuværende SU-system	11
4.1 Status i Danmark	13
SU og social lighed	13
Unges tidsforbrug på uddannelse	14
5 BILAG: SU-reformer i Danmark og udlandet	15
5.2 SU-reformen i Sverige i 2001	16
5.3 SU-reformen i Finland i 1992	18
5.4 SU-systemet i Norge	19

KOLOFON

FORFATTERE: THOMAS ODGAARD, JONAS HERBY & ALEXANDRA BERTHELSEN – INCENTIVE PARTNERS

UDGIVER: DEA

FOTO: MORTEN ARLETH SKOV

UDGIVET: NOVEMBER 2012

TÆNKETANKEN DEA

FJOLSTRÆDE 44, 1171, KØBENHAVN K

TEL: +45 3342 6600 – DEA@DEA.NU

1. Baggrund, resumé og konklusioner

DEA ønsker at sætte fokus på betydningen af økonomiske incitament i uddannelsessektoren. Mere specifikt ønsker DEA bl.a. at undersøge sammenhængen mellem økonomiske incitament og de studerendes adfærd.

DEA har derfor bedt Incentive Partners om at gennemgå den eksisterende viden om, hvordan uddannelsesstøtte, "tuition fees", stipendier etc. påvirker unges uddannelsesvalg.

Denne rapport er struktureret på følgende måde. I afsnit 2 samler vi de videnskabelige resultater baseret på adskillige SU-reformer og andre støtteordninger og deres konsekvenser på unges uddannelsesvalg. Vi præsenterer resultaterne, så de kan give et forbedret vidensgrundlag for, hvad ændringer i det danske SU-system vil betyde for optag, frafald m.m. på de danske videregående uddannelser. I afsnit 2.1 gennemgår vi erfaringerne for øget SU, og i afsnit 2.2 ser vi på erfaringerne forbundet med færre SU-klip. I afsnit 2.3 behandler vi effekterne af øget adgang til SU-lån, og i afsnit 3 perspektiverer vi resultaterne til en evt. kommende SU-reform.

2. Empiriske erfaringer

De empiriske erfaringer dækker primært tre typer af ændringer i støttesystemet for studerende, som i dansk kontekst ville svare til:

- Øget SU
- Færre SU-klip
- Øget adgang til SU-lån

Der er lavet adskillige studier, som analyserer effekterne af at øge SU'en, ligesom der findes mange studier, som analyserer effekterne af at øge omkostningerne på de sidste år af uddannelserne (færre SU-klip). Der findes også enkelte studier, som belyser effekterne af at øge adgangen til SU-lån.

Vi har gennemgået de bedste studier fra en række nordeuropæiske lande, hvor uddannelsessystemet ligner det danske, fx Finland, Norge, Holland og Tyskland. Vi har desuden medtaget enkelte studier fra USA, som der ofte refereres til i studierne fra Nordeuropa.

Mange af de indsamlede resultater er ikke direkte sammenlignelige. Vi har derfor omregnet flere af resultaterne, så de kan sammenlignes i en dansk kontekst. Nedenfor gennemgår vi de indsamlede erfaringer i detaljer.

2.1 Øget SU

Øget SU vil alt andet lige gøre det mere attraktivt at påbegynde og fortsætte en uddannelse. Øget SU kan også være med til at reducere den studerendes behov for at arbejde ved siden af studierne, så han kan bruge mere tid på bøgerne.

De studier, vi har gennemgået, bekræfter i vid udstrækning de teoretiske forudsigelser. *Tabel 1* opsummerer vi de fundne resultater. I de efterfølgende afsnit beskriver og uddyber vi resultaterne.

Tabel 1: Overblik over effekterne af at hæve SU'en

Effekt på	Land	Pr. \$1.000 pr. år ¹	10% høj- ere SU ²	Enhed ³	Kilde
Optag					
Middelklassen og overklassen	US	4,00		%-point	(Dynarski, Hope for Whom? Financial Aid for the Middle Class and Its Impact on College Attendance, 2000)
Underklassen	US	3,60		%-point	(Dynarski, Does Aid Matter? Measuring the Effect of Student Aid on College Attendance and Completion, 2003)
Alle	DK	1,35	0,56	%-point	(Nielsen, Sørensen, & Taber, 2008)
Mænd		1,05	0,44	%-point	-do-
Kvinder		1,75	0,73	%-point	-do-
Frafald					
Finansielt dårligt stillede	US	-4		%-point	(Bettinger, 2004)
Alle	DK	-23	-9,7	%	(Arendt, 2012)
Forældre med høj uddannelse	DK	-2	-1,0	%	-do-
Forældre med lavere uddannelse	DK	-32	-13,6	%	-do-
Studieindsats					
Alle	DK	-49	-21	Timer om året ⁴	(Arendt, 2012)
Lavindkomst med gode karakterer	US	-2,3 til -3,2		% færre timer ⁴	(DesJardins & McCall, 2008)
Alle	SE		1,2%	% flere credit points	(Avdic & Gartell, 2011)
Studievalg					
Optag på KVV	DK	0,4	0,2	%-point	(Krassel & AKF, 2010)
Optag på MVU	DK	-1,6	-0,7	%-point	-do-
Optag på LVU	DK	1,2	0,5	%-point	-do-

1) Pr. \$1.000 er rapporteret som det prisniveau og til den vekselkurs, som forfatterne selv har anvendt.

2) Opgjort i forhold til SU'en før reformerne.

3) "%-point" tolkes som følger: Hvis der før var 30% af befolkningen, der startede på universitetet, er der efter en stigning i SU'en ca. $30\% + 1,35\% = 31,35\%$ af befolkningen, der starter på universitetet. "%" tolkes som følger: Hvis der før var 10% af

de studerende, der faldt fra, er der efter en stigning i SU'en kun ca. $10\% \times (1-23\%) = 7,7\%$ af de studerende, der falder fra.

4) Effekt målt på erhvervsarbejde

Optag

Stort set alle studier finder en signifikant positiv effekt på optaget, når støtten til de studerende øges.¹

De mest relevante erfaringer i forhold til Danmark er fra Nielsen m. fl. (2008), som anvender SU-reformen i 1988 til at estimere effekten af øget SU. De finder, at en stigning i SU'en på \$1.000 øger optaget på universitet fra en årgang med 1,35%-point svarende til, at 10% højere SU øger optaget med 0,56%-point. Effekten er størst for mænd², mens der ikke blevet fundet nogen signifikant forskel i effekten afhængig af de studerendes sociale kår (opgjort som forældrenes aktiver). Den lille forskel for forskellige sociale kår bekræftes af Dynarski (2000) og Dynarski (2003), som på baggrund af analyser af to forskellige programmer, der var målrettet forskellige sociale klasser, ikke finder nogen stor forskel på effekten af \$1.000 støtte til unge fra forskellige kår. Man skal dog være opmærksom på, at da der i udgangspunktet er færre studerende fra dårligere sociale kår, vil samme absolutte effekt (målt i %-point) have forskellige relative effekter (målt i %). Så resultaterne fra Nielsen m. fl. (2008), Dynarski (2000) og Dynarski (2003) viser, at den relative effekt er størst for studerende fra dårligere kår.

I forhold til sammenlignelige studier er effekterne i Nielsen m. fl. (2008) relativt små, hvilket kan antyde, at effekten af højere SU er aftagende.

Frafald

De empiriske erfaringer med øget SU's effekter på frafaldet er ikke nær så omfattende som for effekterne på optag. De studier, vi har gennemgået, viser dog alle, at øget SU medfører et mindre frafald på studierne. Bettinger (2004) ser på effekterne af Pell Grant i USA, som er et subsidium, målrettet fattige unge. Bettinger finder, at \$1000 i øget subsidium om året reducerer frafaldet med 4%-point. Samme effekter findes i analyser af forskellige stipendier (merit aids) i USA, som ofte gives på baggrund af gode præstationer. Fx finder Dynarski (2004), Dynarski (2008) og Scott-Clayton (2009), at stipendierne reducerer frafaldet med 3-4%-point pr. \$1.000.

De bedste erfaringer fra Danmark stammer fra Arendt (2012)'s analyse af SU-reformen i 1988. Arendt (2012) finder, at \$1.000 højere SU om året reducerer frafaldet med 23%

¹ En undtagelse er Baumgartner og Steiner (2006), der på et relativt lille grundlag ikke finder nogen signifikant effekt.

² At mænd påvirkes mindre af økonomiske incitamenter, var også resultatet af STAR-projektet i Canada, se Angrist m. fl. (2009). Nye studerende blev tilfældigt inddelt i fire grupper. 1) En gruppe fik øget rådgivning, 2), en fik et økonomisk incitament til at klare sig godt (\$5,000 for et gennemsnit over 3.0 og \$1,000 for et gennemsnit på mindst 2,3). 3) En gruppe fik tilbudt begge dele, og endelig var der en 4) kontrolgruppe. STAR-projektet fandt en positiv effekt på flid (karaktererne steg i gennemsnit med 0,1-0,2 standardafvigelser i forhold til kontrolgruppen), men ingen effekt på frafald. Effekterne var størst for gruppe 3, men var alene drevet af effekterne for kvinderne. Der var ingen signifikante effekter for mænd.

i forhold til frafaldet før stigningen. Effekten svarer til, at 10% højere SU reducerer frafaldet med 9,7%. Der er ingen signifikant effekt på studerende af forældre med en høj uddannelse, mens effekten på studerende af forældre med en lavere uddannelse er hele 13,6% mindre frafald ved 10% højere SU.

Studieindsats

Der er talrige studier, der viser, at man kan påvirke de studerendes studieindsats gennem økonomiske incitament. I USA, som har tuition fees på college, findes der mange præstationsafhængige stipendier. Flere studier viser, at hvis en gruppe elever bliver lovet et collegestipendium ved et givent karaktergennemsnit, vil deres karakterer og collegeoptag forbedres signifikant.³ Samtidig er det også vist, at det alternative lønniveau efter sekundær uddannelse også er en væsentlig faktor i beslutningen om at studere videre.⁴

De empiriske erfaringer for, hvordan højere SU påvirker studieindsatsen, er imidlertid begrænsede. Arendt (2012) finder, at de studerende arbejder mindre ved siden af studierne, hvis SU'en øges, men effekten er relativt begrænset (10% højere SU fører til et fald på 21 arbejdstimer om året), og kun signifikant på 3. årsprøve. Samme effekt finder DesJardins og McCall (2008), som analyserer effekten af Bill Gates' fond, Gates Millennium Scholars Program, som er målrettet fattige unge med høje karakterer fra high school. De finder, at modtagere af stipendierne arbejder 25% mindre end ikke-modtagere.

Avdic og Gartell (2011) undersøger studieindsats, målt i beståede fag, ved at tage udgangspunkt i en svensk reform fra 2001, hvor det maksimale støttebeløb i form af stipendium og lån forblev uændret, men stipendieandelen steg. Desuden steg fribeløbet, og kravene til tilbagebetaling af studielån blev strammet væsentligt. Undersøgelsen konkluderer, at studerende overordnet set består lidt flere fag efter reformen⁵, men at effekten er forskellig afhængigt af forældrenes akademiske baggrund. Reformen havde en stærk positiv effekt på studerende fra akademisk stærke familier (10% flere beståede fag svarende til et halvt semester), mens effekten på studerende fra akademisk svage familier var svagt negativ. Avdic og Gartell (2011) viser også, at effekten er stærkest for studerende, der ikke modtager SU-lån. Deres tolkning er, at studerende med SU-lån allerede før reformen dedikerede relativt meget tid til studierne, mens studerende uden SU-lån i højere grad har erstattet lønarbejde med lektielæsning. Dette bekræftes af, at effekten på de studerendes studieindsats er modsatrettet effekten på arbejdstiden jf. *tabel 2*.

Tabel 2: Resultater fra SU-reformen i Sverige. Effekter på studieindsats og studiearbejde af at øge SU'en med 10%

³ Se fx Henry og Rubenstein (2002), Dynarski (2000) og Cromwell m. fl. (2003).

⁴ Bishop (2004)

⁵ Efter reformen består de studerende i gennemsnit 3,2% flere fag. Stipendiet steg ca. 25%, så det svarer til ca. 1,2% for en stigning på 10%.

	Kun stipendium		Både stipendium og studielån	
Stærk akademisk familie	Består (væsentligt) flere fag	6%	Består flere fag	6%
	Arbejder (endnu) mindre	-16%	Arbejder mindre	-16%
Svag akademisk familie	Består flere fag	2%	Består færre fag	-4%
	Arbejder mindre	-4%	Arbejder mere	4%

Kilde: Egne beregninger baseret på resultater fra Avdic og Gartell (2011)

Avdic og Gartell (2011)'s resultater indikerer således, at der er en negativ sammenhæng mellem studiearbejde og studieindsats.

Studievalg

Højere SU betyder alt andet lige, at de studerende kan opretholde en højere levestandard under uddannelsen. Højere SU vil med andre ord gøre det mere attraktivt at være under uddannelse. Krassel og AKF (2010) viser, at en stigning på 10% i SU'en reducerer optaget på mellemlange videregående uddannelser med ca. 0,7%, hvoraf langt størstedelen skifter til en lang videregående uddannelse. Deres analyser viste også, at den øgede SU i forbindelse med SU-reformen i 1988 øgede tilstrømningen til humanistiske og naturvidenskabelige uddannelser på bekostning af de samfunds- og sundhedsvidenskabelige uddannelser.

2.2 Færre SU-klip

Færre SU-klip gør det alt andet lige dyrere for den studerende at blive forsinket på sit studie. Dette vil trække imod, at den studerende er mere flittig, bliver hurtigere færdig og består flere eksaminer. Færre SU-klip vil også have en negativ effekt på antallet af studerende, da det alt andet lige bliver mindre attraktivt at studere. Effekten på frafaldet kan gå i begge retninger. Studerende, der bliver forsinket i løbet af studierne, vil have en større tendens til at falde fra. Til gengæld vil det mindre optag primært være forårsaget af unge, der forventer, at de vil have svært ved at gennemføre studierne på normeret tid, hvilket kan trække imod, at frafaldet bliver mindre.

De studier, vi har gennemgået, bekræfter i vid udstrækning de teoretiske forudsigelser. *Tabel 3* opsummerer de fundne resultater. I de efterfølgende afsnit beskrives og uddybes resultaterne.

Tabel 3: Overblik over effekterne af at reducere antallet af SU-klip

Effekt på	Land	1 år kortere støtteperiode	1.000 EUR højere tuition på sidste år	Enhed ³	Kilde
Studietid					
Kortere studietid	FI	-1,2		Måneder	(Häkkinen & Uusitalo, 2003)
Kortere studietid	DE		-0,5 til -2,0	Semestre	(Heineck, Kifmann, & Lorenz, 2006)
Reduktion i risiko for sen fuldførelse	IT		-6,1%	%-point	(Garibaldi, Giavazzi, Ichino, & Rettore, 2007)
Frafald					
Højere risiko for frafald	DE		Frafald øges	Hazards	(Heineck, Kifmann, & Lorenz, 2006)
Studieindsats					
Højere karaktergennemsnit (1.-års.)	NE	0,13		Karakterpoint	(Belot, Canton, & Webbink, 2007)
Flere beståede eksamener (1.-års.)	NE	4%		%-point	-do-
Studieskift					
Færre studieskift (1.-årsprøve)	NE	-5%		%-point	(Belot, Canton, & Webbink, 2007)

* = Ikke signifikant

Studietid

Resultaterne af de studier, vi har gennemgået, viser, at færre SU-klip vil have en positiv effekt i form af kortere gennemsnitlig studietid i Danmark.

Häkkinen og Uusitalo (2003) undersøger effekterne af SU-reformen i Finland i 1992. Reformen betød, at den maksimale periode, man kunne modtage studiestøtte, blev reduceret med knap 2½ år fra 7 år til 4 år og 7 måneder. Häkkinen og Uusitalo (2003) finder, at reformen medførte, at de studerende i gennemsnit havde 52% større chance for at blive færdig hver måned svarende til, at de blev færdige 3 måneder tidligere. En del af effekten kan dog forklares af den lokale arbejdsløshed, som fik studerende uden studiejob til at bruge mere tid på studierne. Tager man højde for arbejdsløsheden, medførte reformen, at der hver måned var 14% større chance for, at de studerende blev færdige — effekten er dog ikke signifikant. Den eneste undergruppe af studerende, hvor Häkkinen og Uusitalo (2003) finder en signifikant effekt af reformen, er studerende på de studier, hvor man før reformen i gennemsnit var længst tid om at gennemføre.

Heineck m. fl. (2006) undersøger effekten af, at tyske studerende skal betale EUR 500 – 900 pr. semester, hvis de ikke er færdige med deres studier senest fire semestre efter den normerede tid. Heineck m. fl. (2006) opdeler effekterne på forskellige studieretninger og finder nogle interessante resultater. De viser, at effekten af at indføre betaling for langtidsstuderende er forskellig, afhængigt af studiets

karakteristika. På matematiske studier som kemi, fysik og økonomi medfører en økonomisk straf ingen signifikant effekt på antallet af studerende, der færdiggør deres studier, men der er signifikant flere, der dropper ud. På lang sigt medfører frafaldet, at færre færdiggør deres studier. På mindre matematiske studier som biologi og psykologi, er der på kort sigt signifikant flere, der består, men ingen signifikant effekt på antallet, der dropper ud. På lang sigt er effekterne de samme. Resultaterne er summeret i tabellen nedenfor.

Tabel 4: Effekter af at indføre tuition fees for langtidsstuderende i Tyskland

	Kort sigt		Lang sigt	
	Består	Dropper ud	Består	Dropper ud
Mere matematiske studier	Ingen signifikant effekt	Signifikant stigning	Signifikant fald	Signifikant stigning
Mindre matematiske studier	Signifikant stigning	Ingen signifikant effekt	Signifikant stigning	Ingen signifikant effekt

Kilde: Heineck m. fl. (2006)

Heineck m. fl. (2006) forklarer forskellene med, at de studerende på de mere matematiske studier er langtidsstuderende, fordi de simpelthen ikke kan bestå på normeret tid. Ved at indføre økonomiske konsekvenser for de langtidsstuderende, gør man det mindre attraktivt at studere, og da de ikke kan bestå til tiden, dropper de i stedet i højere grad ud. På de mindre matematiske studier er det derimod andre ting, der fastholder de studerende på studierne, så der ser man ikke samme effekt.

Ved hjælp af data fra 1992-2000 undersøger Garibaldi m. fl. (2007) sammenhængen mellem tidsprofilen på studieafgifter og studieindsatsen. Data er hentet fra et italiensk universitet, hvor de studerende betaler forskellige indkomstaafhængige studieafgifter. Undersøgelsen benytter data for de studerende, som indkomstmæssigt ligger lige på grænsen mellem to afgifter. Ved at sammenligne dem lige over grænsen med dem lige under grænsen konkluderer Garibaldi m. fl. (2007), at en 1.000 EUR stigning i studieafgift på det sidste studieår reducerer sandsynligheden for at afslutte uddannelsen for sent med 6,1%-point fra 80% til 73,9%, og at sandsynligheden for at droppe ud ikke ændres signifikant. På baggrund af deres resultater konkluderer de, at en stigende betaling (eller faldende SU) kan være optimalt, når det offentlige subsidierer studerende.

Frafald

Se beskrivelsen af resultaterne i Heineck m. fl. (2006) ovenfor.

Studieindsats

Belot m. fl. (2007) undersøger effekterne af en reform i Holland på førsteårsstuderende. Reformen reducerede den maksimale periode, man kunne modtage studiestøtte, med et år til normeret studietid. Belot m. fl. (2007) finder en svag, men ikke signifikant, stigning i antallet af førsteårsstuderende, der dropper ud som følge af reformen. De finder også — hvad de finder interessant — at reformen

havde en signifikant effekt på karaktergennemsnittet blandt førsteårsstuderende, ligesom de førsteårsstuderende i gennemsnit bestod flere eksaminer efter reformen. Resultaterne indikerer, at truslen om at stå uden SU på de sidste år af ens studier, kan være nok til, at man øger indsatsen på studiet allerede fra første år. Belot m. fl. (2007) finder ud over de nævnte effekter, at de studerende er mindre tilbøjelige til at skifte studie, hvilket skyldes, at omkostningerne ved et studieskifte som følge af reformen er steget. Generelt er effekterne kraftigere, jo yngre de førsteårsstuderende er.

Studieskift

Se beskrivelsen af resultaterne i Belot m. fl. (2007) ovenfor.

2.3 Øget adgang til SU-lån

Flere af de omtalte studier ovenfor behandler studiereformer, hvor der er ændret både i SU'en, perioden med SU, samt adgangen til SU-lån. Studierne har imidlertid oftest fokus på effekterne af ændringen i SU'ens størrelse og længden af perioden med SU.

Resultaterne fra Nielsen m. fl. (2008) giver os dog mulighed for at vurdere effekten af at give øget adgang til SU-lån. På baggrund af to forskellige modeller identificerer Nielsen m. fl. (2008) unge med bindende kreditbetingelser. De to modeller konkluderer til en vis grad, at der er bindende kreditbegrænsninger for visse unge. På baggrund af modelsimulationer estimerer de efterfølgende effekten af at fjerne kreditrestriktionerne. Resultaterne fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 5: Effekten på optaget af at fjerne kreditrestriktioner for studerende

	%-point
Studerende af forældre med få aktiver	0,20%
Få aktiver og lav indkomst	0,40%
Få aktiver og høj indkomst	0,00%

Kilde: Nielsen m. fl. (2008)

Nielsen m. fl. (2008) viser, at fjernelse af kreditrestriktionerne for studerende af forældre med få aktiver (fx gennem øget adgang til SU-lån) vil øge optaget med 0,2%-point fra denne gruppe. For studerende af forældre med både få aktiver og lav indkomst er effekten 0,4%-point.

Se i øvrigt beskrivelsen af Avdic og Gartell (2011)'s resultater på side 5.

3. Perspektivering i forhold til en kommende SU-reform

Denne rapport beskriver de videnskabeligt dokumenterede effekter af forskellige ændringer i SU-systemet. Konklusionerne i rapporten er, at:

- en højere SU vil øge optaget på de videregående uddannelser, reducere frafaldet (primært for unge fra dårligere sociale kår) og sandsynligvis øge de studerendes studieindsats.
- en reduktion i antallet af SU-klip vil forkorte studietiden, øge de studerendes studieindsats og sandsynligvis føre til et højere frafald på studierne.
- øget adgang til SU-lån vil øge optaget på de videregående uddannelser (primært for unge fra dårligere sociale kår).

I forhold til en kommende SU-reform i Danmark antyder resultaterne, at man i en provenuneutral reform vil kunne øge antallet af unge med en videregående uddannelse, samt få de studerende hurtigere igennem uddannelsessystemet, ved at:

- øge SU'en
- reducere antallet af SU-klip
- øge adgangen til SU-lån

Ud over (potentielt) at være provenuneutral vil en reform med ovenstående karakteristika være socialt afbalanceret, da højere SU og øget adgang til SU-lån primært har effekt for studerende fra dårligere sociale kår.

Ud over omkostningerne i SU-systemet vil en SU-reform have store konsekvenser for de fremtidige omkostninger til overførselsindkomster og de fremtidige skatte- og afgiftsindtægter. En provenuneutral SU-reform vil derfor på sigt kunne forbedre statens finanser.

4. BILAG: Beskrivelse af det nuværende SU-system

Det danske SU-system støtter personer fra 18 år og derover, som er i færd med at tage en uddannelse. Nogle af statens overordnede mål med at give uddannelsesstøtte er at sikre, at ingen fravælger uddannelser pga. økonomiske begrænsninger, samt at støtte personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, så de på lige fod med andre kan gennemføre en uddannelse.

SU-systemet er opbygget, så det i første omgang skelner mellem personer, der er i gang med en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse. Generelt afhænger SU-satsen af, hvorvidt man er hjemme- eller udeboende, men går man på en ungdomsuddannelse og er under 20 år, afhænger satsen yderligere af forældrenes indkomst. SU-satsen på videregående uddannelser er derimod ikke afhængig af forældres indkomst, men det er muligt for socialt udsatte grupper at modtage yderligere tillæg. På videregående uddannelser bliver der sat en ramme for, hvor lang tid man kan modtage SU. Rammen bliver normeret til den pågældende uddannelseslængde plus et ekstra år for at imødekomme evt. forsinkelser i studietiden, og der er yderligere en ultimativ ramme på 70 måneders SU. Rammen på 70 klip kan bruges på en uddannelse eller alternativt flere i tilfælde af afbrudt uddannelse. Det er også muligt at tage et SU-lån ved siden af SU-støtten. Et SU-lån er et statsgaranteret lån med en lav rente, som først skal tilbagebetales efter endt uddannelse. Det er muligt at modtage lånet som månedlige eller engangsudbetalinger. Det er kun muligt at få tildelt SU-lån tilsvarende til det antal måneder, man får SU i det pågældende år. Har man brugt alle sine SU-klip, kan man i det sidste år tage et slutlån.

Studerende på videregående uddannelser kan finansiere deres studier gennem primært tre indtægtskilder:

- Stipendium (SU)
- SU-lån
- Studiearbejde

Tabellen nedenfor viser satserne i 2012 for videregående uddannelser.

Tabel 6: Oversigt over SU-satser på videregående uddannelser i 2012

Kroner pr. år	Hjemmeboende	Udeboende
Stipendium (SU)	33.780	67.944
SU-lån	34.764	34.764
Laveste fribeløb	106.812	106.812

Kilde: Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte

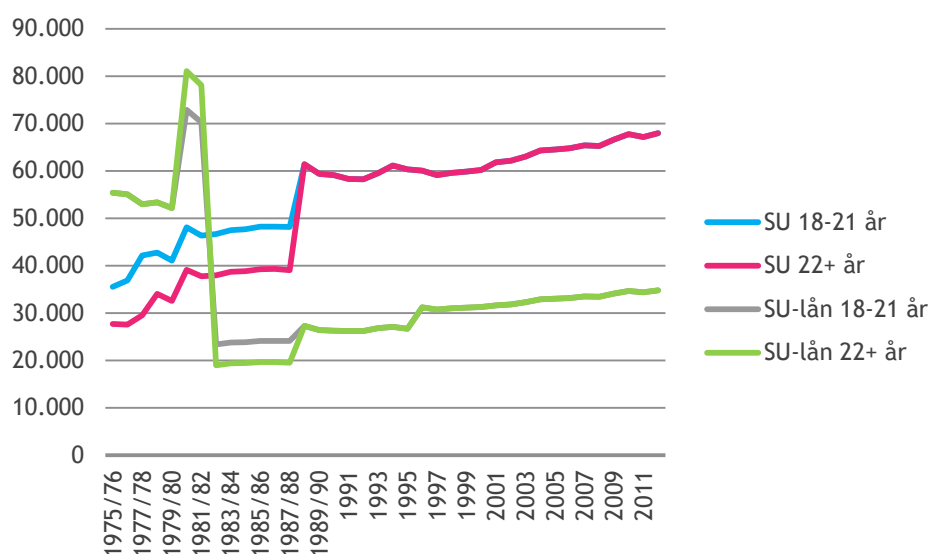
Noter: Laveste fribeløb gælder de måneder, hvor man får SU. SU'en på videregående uddannelser er uafhængig af forældrenes indkomst.

Fribeløbet sætter grænserne for, hvor meget man må tjene ved siden af sin SU. Fribeløbet blev i 2010 hævet med 1.500 kr. pr. måned (18.000 kr. om året).

Ud over de viste satser er det muligt at opnå særlig støtte. Det er fx muligt at opnå et særligt tillæg, hvis man er forsørger eller varigt handicappet, ligesom det også er muligt at få et ekstra tilskud, hvis man går på en deltagerbetalt uddannelse. Sidst, men ikke mindst har alle studerende mulighed for at få rabat på offentlig transport mellem bopæl og uddannelsessted.

De 70 SU-klip, som man maksimalt kan modtage, er ikke nok til at dække et ph.d.-studium. Er man indskrevet på et ph.d.-studium, inden man bliver kandidat, er det muligt at opnå 48 klip yderligere.

Figur 1: Årlige SU-satser i Danmark i perioden 1975-2012 (2012-priser)

Kilder: Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte (1997) og Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte (2011) samt egne beregninger.

Noter: I 1975-1980 var aldersgrænsen for den højeste SU og SU-lån 22 år. Til og med 1981/82 var det ikke muligt at optage SU-lån, men kun statsgaranterede studielån i pengeinstitutter.

SU-systemet er en relativ passiv støtteordning, der fokuserer på at give alle unge økonomisk råderum til at gennemføre drømmestudiet. Der er relativt få elementer i SU-systemet, der påvirker den studerendes incitament til at blive hurtigere færdig eller arbejde hårdere. Dermed ligger Danmark fjernt fra andre lande som fx Norge, hvor der er en økonomisk bonus for de studerende, når de består deres eksamener til tiden⁶.

I Danmark er det primært tidsbegrænsningerne for af SU og SU-lån, der aktivt giver de studerende incitament til at færdiggøre deres uddannelser hurtigere. Den nuværende

⁶ I Norge får studerende i første omgang udbetalt deres støtte som et lån. Op til 40% af lånet eftergives dog, hvis den studerende består sine eksamener til tiden (se Europa-Kommissionen (2011/12))

klippekortordning blev indført i 1996. Tidligere blev støtterammen fastsat som den normerede studietid + 1 år, men i 1996 blev den overordnede ramme på 6 år vedtaget. Det gjorde det muligt for studerende med afbrudt uddannelse at få støtte til en ny uddannelse. Klippekortordningen var samtidig del af en væsentlig forenkling af de daværende regler, og relativt flere uddannelsessøgende fik SU, samtidig med at der var færre som manglede klip umiddelbart efter reformen. Herudover er der krav til studieaktiviteten, som skal sikre, at den studerende ikke kommer for langt bagud under studierne. Man er studieaktiv, så længe man ikke er mere end 12 måneder forsinket, hvilket bliver vurderet af hvert enkelt uddannelsessted.

Kravene til studieaktivitet og tidsbegrænsninger fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 7: Krav til studieaktivitet og tidsbegrænsninger i Danmark i 2012

	Tidsramme	Krav
SU	70 måneder	Studieaktiv
SU-lån	Antal måneder med SU i et givet år	
Slutlån	12 måneder	Max 12 måneder tilbage af studium

4.1 Status i Danmark

SU og social lighed

Den danske SU-ordning har som nævnt til formål at skabe lige vilkår på tværs af socioøkonomiske baggrunde, og dermed skabe mere lighed. I praksis viser flere undersøgelser dog, at det stadig er unge fra økonomisk velstillede familier, som vælger de længste uddannelser. På de lange videregående uddannelser er det også kun hver tyvende, der kommer fra en familie med en ufaglært forælder⁷. Det er derfor også unge fra velstillede familier, der ender med at modtage flest midler. En analyse fra tænketanken Kraka (2012) baseret på registerdata viser, at unge fra velstillede familier i gennemsnit får omkring 90.000 kr. mere end unge fra de økonomisk dårligst stillede familier. Analysen viser også en klar positiv sammenhæng mellem, hvor meget man modtager i SU, og hvor meget man senere i livet kommer til at tjene. Sammenhængen mellem SU og indtægter senere i livet følges naturligt ad, fordi det typisk er privilegerede unge, der netop vælger en lang videregående uddannelse og dem, der derfor også kommer til at tjene mest senere i livet.

”Det mindre frafald kunne især observeres blandt studerende fra lavere sociale kår. Det kunne typisk være studerende, hvis forældre havde et lavt uddannelsesniveau og lav indkomst”

Jacob Nielsen Arendt

På baggrund af dette kan det desuden diskuteres, om SU er den mest optimale form at føre indkomstfordeling på. Der findes sandsynligvis andre metoder, der er mere

⁷ Jespersen (2008)

målrettet studerende fra lavindkomstfamilier. Eksempelvis kunne billigere/gratis kollegieværelser, der ligger mindre centralt, være et eksempel på en støtteordning, der sandsynligvis vil være mere målrettet end SU'en.

Unge tidsforbrug på uddannelse

Danske kandidater er nogle af de ældste kandidater i OECD-landene. Tænk tanken Kraka (2012) har på baggrund af registerdata kortlagt, hvor mange ekstra år kandidater samlet har brugt i 00'erne, samt hvornår tiden er blevet brugt. Danske kandidater har i denne periode forholdsvis stabilt brugt gennemsnitligt 4,5 år ekstra år, hvoraf godt 2,5-3 år bliver brugt mellem gymnasium og universitet, mens studietiden på universitetet er godt 1,5-2 år længere end normeret. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser har på baggrund af SU-statistik målt et svagt fald fra 2009-2010 af personer, som havde opbrugt deres SU. Ud over en ramme for SU har man prøvet at skaffe yderligere incitament til at få unge hurtigere igennem uddannelse. Dette inkluderer blandt andet en kvotientordning, hvor unge må gange deres gymnasiale gennemsnit med 1,08, hvis de starter på en videregående uddannelse senest to år efter den adgangsgivende eksamen. Det er nu også muligt på universitetsuddannelserne at gå til eksamen hvert halve år i alle obligatoriske fag.

5 BILAG: SU-reformer i Danmark og udlandet

5.1 SU-reformen i Danmark i 1988

I 1988 foretog man en stor reform af SU-systemet, hvor SU'en blev hævet med et hidtil uset stort beløb: Fra 21.900 kr. til 36.000 kr. om året for en udeboende studerende over 21 år.

Formålet med reformen var bl.a. at reducere uligheden i uddannelsessystemet og mindske de studerendes erhvervsarbejde, fordi det blev anset som en hovedårsag til langvarige studieforløb.

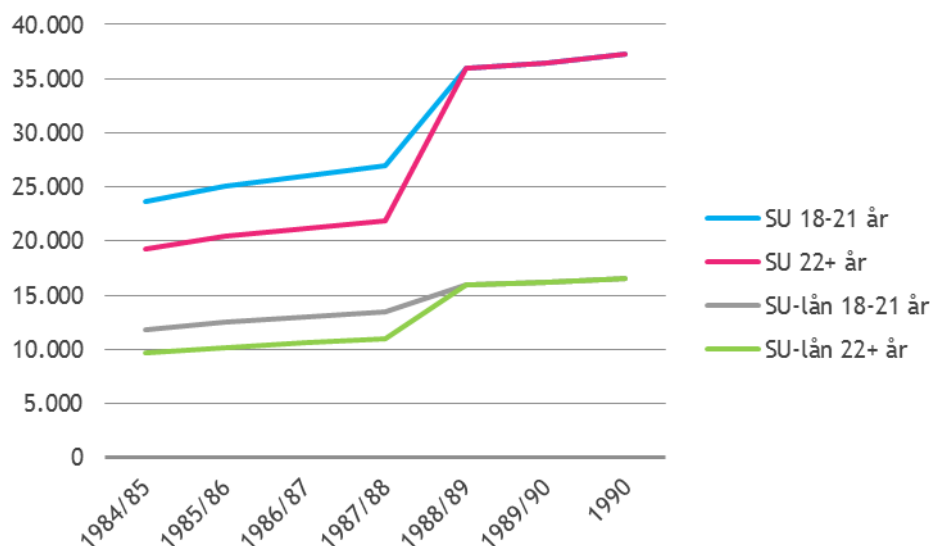
De største strukturelle ændringer for videregående uddannelser var, at SU'en ikke længere var aldersafhængig, hvor den tidligere havde været lavere for studerende, der var 22 år eller ældre jf. figur 2. SU'en blev desuden gjort uafhængigt af forældrenes indkomsts fra og med 19-års-alderen mod 22-års-alderen tidligere. Efter reformen var trådt i kraft, var det månedlige støttebeløb for en studerende blevet hævet med 33% til 64% i forhold til året før. Derudover blev fribeløbet for arbejde ved siden af studierne reduceret med knap 10% målt i faste priser.

Tabel 8: Støttebeløb pr. pr før og efter reformen i Danmark i 1988

DKK, årets priser	Før reform	Efter reform
18-21 årige	40.500	52.000
- heraf stipendium	27.000	36.000
- heraf lån	13.500	16.000
SU 22+ årige	32.850	52.000
- heraf stipendium	21.900	36.000
- heraf lån	10.950	16.000
Fribeløb	35.700	34.000

Kilde: Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte (1997) og SU-rådet (2001)

Figur 2: SU-satser i Danmark 1981-1990 (løbende priser)

Kilde: Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte (1997)

Med udgangspunkt i reformen i 1988 og registerdata fra perioden er der blevet lavet to store studier og et speciale om studerende og deres adfærd i forhold til optag, frafald, fuldførelsestid og kreditbegrænsninger. De tre kilder er:

Arendt, Jacob N. (2012): *The impact of public grants on drop-out and completion of higher education - evidence from a student grant reform.* Kommende i Empirical Economics. Artikel.

Nielsen, Helena S., Sørensen, Torben og Taber, Christopher (2008): *Estimating the effect of Student Aid on College Enrollment: Evidence from a Government Grant Policy Reform.* University of Aarhus, working paper. Artikel.

Krassel, Karl F. og AKF (2010): Hvad betyder SU'ens størrelse for valg af uddannelse? Speciale.

Studierne er baseret på en antagelse om, at uddannelsesudbuddet er fuldstændig fleksibelt, og at en højere efterspørgsel således ikke resulterer i højere "priser" på uddannelse opgjort som effekten på de adgangsgivende karakterer. Begge analyser tager stilling til antagelsen ved fx at analysere karaktergennemsnit fra den påvirkede periode uden at kunne dokumentere signifikante tegn på sådanne "prisstigninger".

5.2 SU-reformen i Sverige i 2001

Avdic og Gartell (2011) undersøger studieindsats målt i beståede fag ved at tage udgangspunkt i en svensk reform fra 2001. Det maksimale støttebeløb forblev uændret, men stipendieandelen steg. Samtidig med reformen blev kravene til tilbagebetaling af studielån strammet væsentligt.

Tabel 9: Støttebeløb pr. måned før og efter reformen i Sverige i 2011

SEK	Før reform	Efter reform
Samlet støtte	7.000	7.000
- heraf stipendium	1.950	2.450
- heraf lån	5.050	4.550
Fribeløb	55.000	91.000
Ydelse på lån	4% af løn	Annuitet over max 25 år

Kilde: Avdic og Gartell (2011)

Næsten ligesom i Danmark kan man i Sverige modtage uddannelsesstøtte i maksimalt seks år. Undersøgelsen konkluderer, at studerende overordnet set består et lille antal flere fag efter reformen. Imidlertid oplever studerende fra en svag akademisk familie (fremover ressourcetsvage studerende) en svag negativ, men signifikant effekt på antal beståede fag, mens reformen har haft en signifikant positiv effekt på studerende fra akademisk velstillede familier (fremover ressourcestærke studerende) på mere end 10%, svarende til mere end et halvt semester. Dette resultat bekræfter dog ikke den teoretiske overvejelse om, at ressourcestærke studerende er mindre følsomme over for ændringer i deres stipendium. Avdic og Gartell foreslår flere mulige forklaringer:

1. Ressourcestærke studerende kan være bedre informeret om støttesystemet.
2. Ressourcestærke studerende optimerer ved at bruge mere tid på at blive hurtigere færdige med studiet relativt til at arbejde, så de skal låne færre penge, mens ressourcetsvage studerende ikke har samme mulighed.

De studerende opdeles nu yderligere i to undergrupper, hvoraf én gruppe modtager det maksimale beløb i stipendium, og én gruppe, der modtager det maksimale beløb i både stipendium og studielån. Det kan således ses, at ressourcestærke studerende yder en styrket indsats uafhængigt af egne låneforhold, hvorimod ressourcetsvage studerende kun med stipendium yder en styrket indsats, mens den belånte gruppe yder en mindre indsats. Der er overordnet en generel tendens til, at studerende både med stipendium og studielån yder en mindre indsats sammenlignet med studerende kun på stipendium. Det kan måske forklares med, at studerende med belåning allerede før reformen dedikerede meget tid til studierne, så de ikke kan overflytte markant mere tid til studier efter reformen.

Tabel 10: SU-reformen i Sverige. Effekter på studieindsatsen

	Kun stipendium	Både stipendium og studielån
Stærk akademisk familie	Består (væsentlig) flere fag	Består flere fag
Svag akademisk familie	Består flere fag	Består færre fag

Efter samme mønster undersøges lønindkomsten. Den eneste gruppe, som øger deres indkomst efter reformen, er ressourcetsvage studerende både med stipendium og studielån, men endnu en gang er der en generel tendens til, at gruppen med belåning

har en højere indtjening relativt til de studerende, der kun modtager stipendium. Det bekræfter ovenstående forklaring om, at studerende med lån og stipendium allerede før reformen dedikerede meget tid til studierne. Opdeles lønindkomsten i intervaller over og under den gamle grænse på 55.000 SEK, vil studerende, der før tjente mere end 55.000 SEK, øges studieindsatsen sammenlignet med studerende, der før tjente mindre end 55.000 SEK.

Tabel 11: SU-reformen i Sverige. Effekter på studiejob

	Kun stipendium	Både stipendium og studielån
Stærk akademisk familie	Tjener (endnu) mindre	Tjener mindre
Svag akademisk familie	Tjener mindre	Tjener mere

Af analysen kan det yderligere konkluderes, at lokal arbejdsløshed er positivt korreleret med effektivitet. Det forklares med, at det kan være sværere at finde fritidsjob, så de studerende derfor generelt bruger mere tid på studiet. Den dominerende effekt af lokal arbejdsløshed synes derfor ikke at være, at studerende forlænger deres studietid for at undgå at komme ud på arbejdsmarkedet.

Derudover er det også muligt at undersøge, om de studerende tager semestre uden fag. Efter reformen har de studerende generelt færre semestre helt uden fag, hvor den kraftigste effekt dog ses hos de ressourcestærke.

5.3 SU-reformen i Finland i 1992

Den finske uddannelsesstøtte blev reformeret i 1992 med henblik på at afkorte de studerendes studietid. Et lånebaseret system blev erstattet af et nyt stipendiesystem med en fastsat maksimal varighed. Formålet var at give de studerende mere tid til at koncentrere sig om at læse i stedet for at arbejde, samtidig med at en kortere støtteperiode skal give incitament til at færdiggøre uddannelsen inden for den periode. Den gennemsnitlige fuldførelsesalder i Finland var omkring 1998 på 27,5 år, og de studerende var i gennemsnit 6,5 år om at gennemføre deres studie

Tabel 12: Støttebeløb pr. måned før og efter reformen i Finland i 1992

EUR	Før reform	Efter reform
Samlet støtte	442	615
- heraf stipendium	139	413
- heraf lån	303	202
Maksimal støtteperiode	7 år	4 år og 7 måneder

Kilde: Häkkinen og Uusitalo (2003)

Häkkinen og Uusitalo (2003) undersøger effekten af denne reform ved hjælp af individuelt paneldata fra 1987-1999. I første omgang estimeres en signifikant forbedring i gennemførelsen på ca. 3 måneder. Hvis man tager højde for lokal arbejdsløshed, estimeres reformens effekt dog til ikke at have nogen signifikant virkning. I stedet er det lokal arbejdsløshed, som kan forklare de studerendes øgede

indsats, hvilket kan skyldes, at de studerende ikke kan finde studiejob og lægger tid i studiet. Den lokale kandidatarbejdsløshed kunne måske få studerende til at blive hængende, og den estimeres her til at have en ikke-signifikant negativ effekt på studieindsats. Opdeles de studerende på grupper, efterlader reformen ikke nogen signifikant effekt på studerende med fattige forældre. Den eneste undergruppe af studerende, som oplever en signifikant effekt, er de faggrupper, hvor de studerende før reformen i gennemsnit var længst tid om at gennemføre.

5.4 SU-systemet i Norge

I Norge anvender man økonomiske incitament, da uddannelsesstøtten er afhængig af, at de studerende består deres eksamener. Hvis man består sine eksaminer, får man således konverteret 40% af sit lån til stipendium. Denne ordning er en del af en større reform, som blev indført i Norge i 2003/2004, hvilket undersøges og evalueres af Hovdhaugen (2005) og Hovdhaugen og Aamodt (2006). Umiddelbart efter reformen ses en faldende tendens i dumpeprocenten, men denne tendens var dog også til stede umiddelbart før reformen. Skal tendensen alligevel være en konsekvens af de studerendes reaktion på økonomiske incitament, vil det formodentlig afspejle sig i en øget indsats, men på et generelt niveau bruger de norske studerende ikke mere tid på studiet end før reformen. Den faldende dumpeprocent skal nok i stedet forklares af nogle andre underliggende faktorer. Faktisk er der i data flere eksempler på, at der bruges mindre tid på studiet, hvis undervisningstiden stiger, mens det omvendte billede ikke tegner sig.

De to årgange, der grænser lige op af reformen, sammenlignes i Hovdhaugen og Aamodt (2006) med hensyn til frafald og mobilitet mellem universiteterne. Årgangen efter reformen har ganske vist mindre frafald end den tidligere, men resultatet bliver en del mere mudret, jo mere deltageret man undersøger data. Den største effekt skyldes nok mest en omlægning af nogle uddannelser, der tidligere også indeholdt et separat uforpligtende studietilbud. Dog er der en noget klarere tendens til, at reformen har påvirket mobiliteten mellem universiteterne, som er reduceret væsentligt.

En anden naturlig reaktion på den norske model vil være, at der er færre studerende, som bevidst dumper eksaminer for i stedet at tage dem på et andet tidspunkt. To norske universiteter oplever i 2004/2005 et fald i antallet af studerende, som afleverede blankt, mens de resterende to oplever en stigning. Ændringerne er dog meget små, og det er kun mellem 1-2% af de studerende, der afleverer blankt. Det står i ret stor kontrast til danske tal, der tyder på at op mod halvdelen af dem, der dumper en eksamen, gør det af strategiske årsager.⁸

⁸ DR (2012)

6. Kilder

Angrist, Joshua, Lang, Daniel W. og Oreopoulos, Philip (2009): *Incentives and services for college achievement: Evidence from a randomized trial*. American Economic Journal Applied Economics 1 (1):136– 63. Artikel.

Arendt, Jacob N. (2012): *The impact of public grants on drop-out and completion of higher education - evidence from a student grant reform*. Kommende i Empirical Economics. Artikel.

Avdic, Daniel og Gartell, Marie (2011): *The study pace among college students before and after a student aid reform: some Swedish results*. Institut för Framtidsstudier. Rapport.

Baumgartner, Hans J. og Steiner, Viktor (2005): *Student Aid, Repayment Obligations and Enrolment into Higher Education in Germany – Evidence from a ‘Natural Experiment’*. Journal of Applied Social Science Studies. Artikel.

Baumgartner, Hans J. og Steiner, Viktor (2006): *Does More Generous Student Aid Increase Enrolment Rates into Higher Education? Evaluating the German Student Aid Reform of 2001*. Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit Institute for the Study of Labor. Rapport.

Belot, Michèle, Canton, Erik og Webbink, Dinand (2007): *Does reducing student support affect scholastic performance? Evidence from a Dutch reform*. Empirical Economics 32:261–275. Artikel.

Bettinger, Eric (2004): “How financial aid affects persistence.” Pp. 207-237 in *College Choices: The Economics of Where to Go, When to Go, and How to Pay For It*. Bog, afsnit.

Bishop, John H. (2004): *Drinking from the Fountain of Knowledge: Student Incentive to Study and Learn-Externalities, Information Problems and Peer Pressure*. Center for Advanced Human Ressource Studies, Cornell University. Rapport.

Cromwell, Christopher, Mustard, David og Sridhar, Deepa (2003): *The Enrollment Effects of Merit-Based Financial Aid: Evidence from Georgia’s HOPE Scholarship*. Univ. of Georgia Economics Working Paper No. 00-480. Artikel.

DesJardins, Stephen L. og McCall, Brian P. (2008): *The impact of the Gates Millenium Scholars Program on selected outcomes of low-income minority students: A regression discontinuity analysis*. University of Michigan, Working Paper. Artikel.

DR (2012): *Studerende dumper med vilje*. (www.dr.dk/Nyheder/Indland/2012/10/23/101611.htm). Internet.

Dynarski, Susan (2000): *Hope for Whom? Financial Aid for the Middle Class and Its Impact on College Attendance*. National Tax Journal 53:629-661. Artikel.

Dynarski, Susan (2003): *Does Aid Matter? Measuring the Effect of Student Aid on College Attendance and Completion.* American Economic Review 93 93:279-288. Artikel.

Dynarski, Susan (2004): *Who benefits from the college saving incentives? Income, educational expectations, and the value of the 529 and Coverdell.* National Tax Journal September:359– 83. Artikel.

Dynarski, Susan (2008): *Building the stock of college- educated labor.* Journal of Human 43 (3):576-610. Artikel.

Dynarski, Susan og Deming, David (2010): "College Aid." Bog, afsnit.

Europa-Kommissionen (2011/12): *National Student fee and support systems.* Rapport.

Garibaldi, Pietro, Giavazzi, Francesco, Ichino, Andrea og Rettore, Enrico (2007): *College cost and time to complete a degree: Evidence from tuition discontinuities.* National Bureau of Economic Research. Rapport.

Heineck, Martin, Kifmann, Mathias og Lorenz, Normann (2006): *A duration analysis of the effects of tuition fees for long term students in Germany.* Rapport.

Henry, Gary T. og Rubenstein, Ross (2002): *Paying for Grades: Impact of Merit-Based Financial Aid on Educational Quality.* Journal of Policy Analysis and Management 21:1:93-109. Artikel.

Hovdhaugen, Elisabeth (2005): *Karaktersetting i etterkant av Kvalitetsreformen – endringer i strykprosent.* NIFU STEP, ARBEIDSNOTAT 36/2005. Rapport.

Hovdhaugen, Elisabeth og Aamodt, Per O. (2006): *Evaluering av Kvalitetsreformen - DELRAPPORT 3: Studiefrafall og studiestabilitet.* NIFU STEP. Rapport.

Humlum, Maria K. og Vejlin, Rune M. (2009): *The Effects of Financial Aid in High School on Academic and Labor Market Outcomes: A QuasiExperimental Study.* Rapport.

Häkkinen, Iida og Uusitalo, Roope (2003): *The effect of a student aid reform on graduation: a duration analysis.* Department of Economics, Uppsala University. Rapport.

Jespersen, Per M. (2008): *Mobilisering. Nye tiltag skal bryde social arv.* Politiken. Internet.

Kraka (2012): *Danske unge bruger mere en 4½ år ekstra på at blive kandidater.* Andreas Orebo Hansen og Esben Anton Schultz.

Kraka (2012): *Velstillede unge får mest i SU.* Esben Anton Schultz.

Krassel, Karl F. og AKF (2010): *Hvad betyder SU'ens størrelse for valg af uddannelse? Speciale.*

Nielsen, Helena S., Sørensen, Torben og Taber, Christopher (2008): *Estimating the effect of Student Aid on College Enrollment: Evidence from a Government Grant Policy Reform.* University of Aarhus, working paper. Artikel.

OECD (2003): *Literacy Skills for the World of Tomorrow: Further Results from PISA 2000.* Rapport.

OECD (2011): *Education at a Glance 2011.* Rapport.

OECD (2012): *Education Indicators in Focus.* Artikel.

Scott-Clayton, Judith (2009): *On money and motivation: A quasi- experimental analysis of financial incentives for college achievement.* Harvard University, Working Paper. Artikel.

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte (1997): *SU-støtte & SU-gæld 1996.* Rapport.

Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte (2011): *SU-støtte & SU-gæld 2010.* Rapport.

SU-rådet (2001): *SU - Et uddannelsespolitisk redskab. Status og Videreudvikling.* Rapport.